

4.12.2025

Viite: Talousvaliokunta 5.12.2025 / U 13/2025 vp / Lausuntopyyntö

Asia: U-jatkokirje; Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final), nk. Omnibus I -ehdotukset

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää mahdollisuudesta esittää lausuntonsa U-jatkokirjeestä, jolla linjataan Suomen kantoja kolmikantaneuvotteluihin EU:n komission ehdotuksista yritysten kestävyysraportointia (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) ja huolellisuusvelvoitetta (yritysvastuudirektiivi Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD) koskevien tiettyjen vaatimusten yksinkertaistamisesta. Komissio on antanut ehdotukset 26.2.2025 osana ns. Omnibus I -pakettia, jonka on tarkoitus keventää yrityksiin kohdistuvaa kestävyysseikkoihin liittyvää sääntelyä ja siten vähentää yritysten hallinnollista taakkaa.

Ehdotukset liittyvät komission laajempaan pyrkimykseen edistää kilpailukykyä keventämällä yrityksiin kohdistuvaa sääntelyä. Kantavana ajatuksena on yritysten sääntelystä juontuvien kustannusten vähentämisen myötä edistää eurooppalaisten yritysten suhteellista kilpailuasetelmaa globaaleilla markkinoilla.

Ympäristöministeriön lausunto

Kannatamme valtioneuvoston kannan mukaisesti sääntelyn yksinkertaistamista, joka tähtää yritysten kestävään toimintaan liittyvien kehikoiden käytettävyyden parantamiseen. Velvoitteiden harkittu yksinkertaistaminen voi onnistuessaan helpottaa yritysten keskeisten kestävyysvaikutusten tunnistamista ja siten tukea kestävä liiketoiminnan kehittämistyötä. Nostamme esiin seuraavat huomiot soveltamisaloista ja ilmastomuutoksen siirtymäsuunnitelmista.

Soveltamisalat CSRD ja CSDDD:

- CSRD:n tarkoituksena on tuottaa harmonisoitua ja kattavaa tietoa yritysten kestävyysvaikutuksista, lisätä läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta sekä edistää kestävää yritystoimintaa. Ympäristöministeriö korostaa, että rahoituksen kohdentaminen ja siten EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteiden edistäminen yksityisillä investoinneilla edellyttävät luotettavaa raportointia. Raportointivelvoitteet parhaimmillaan ohjaavat myös toiminnan kehittämistä ja ovat tärkeä elementti vihreän siirtymän edistämisessä.
- Raportointivelvollisten yritysten raja-arvojen nostaminen vähentää rahoittajille ja sijoittajille saatavilla olevia tietoja yritysten kestävydestä ja kestävyysseikkoihin liittyvistä taloudellisista riskeistä. Ympäristöministeriö kiinnittää huomiota siihen, että yritysten rahoittajat ja sijoittajat tulevat yhä tarvitsemaan tietoa yrityksen kestävyysvaikutuksista omien raportointivelvoitteidensa täyttämiseksi, asettamiensa rahoitustoiminnan kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi ja tarjotakseen kestävä rahoituksen tuotteita. Näihin seikkoihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota, jotta yrityksille ei aiheudu

mahdollisesti epäyhtenäisistä tietovaateista kaikinensa suurempaa taakkaa ja jotta rahoitusala kykenee kohdentamaan pääomia kestävän kehityksen mukaisesti. Luotettava kestävyysraportointi on välttämätöntä myös rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi. Ilman läpinäkyvää tietoa yritysten ilmasto- ja luontoriskeistä sijoittajat ja rahoittajat eivät voi hinnoitella riskejä oikein, mikä kasvattaa systeemisten kriisien todennäköisyyttä. Ympäristöministeriö pitää lisäksi tärkeänä kattavaa vapaaehtoista kestävyysraportointia, koska se voi esimerkiksi edistää yritysten mahdollisuuksia kestävien rahoitusvälineiden kuten vihreiden lainojen hyödyntämiseen.

- Moni suomalainen yritys on määrätietoisesti kehittänyt arvoketjunsä kestävyyttä ja toteuttanut Pariisin ilmastopimuksen mukaisia päästövähennystoimia. Keskimäärin suomalainen elinkeinoelämä on ollut yritys vastuusääntelyä (CSDDD) ajatellen etumatalla, ja sen soveltamisalan kapeutuminen voi viedä pohjaa pois tältä kilpailuedulta. Ympäristöministeriö korostaa lisäksi eroa lyhyellä ajalla saavutettavien kustannuskilpailukykyhyötyjen ja resilientin liiketoiminnan pidemmällä aikajänteellä tuottamien hyötyjen välillä. Huolellisuusvelvoitteiden noudattaminen ehkäisee ihmisoikeus- ja ympäristöriskejä sekä maine- ja taloushaittoja, ja pitkällä aikavälillä vain kestävästi toimiva yritys voi säilyttää kilpailukykinsä ja selviytyä markkinoilla.

Ilmastomuutoksen torjuntaa koskeva siirtymäsuunnitelma, CSDDD:

- Ympäristöministeriö kannattaa valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan ilmastomuutoksen siirtymäsuunnitelmat ovat tärkeä elementti yritys vastuusääntelyssä. Ilmastomuutoksen torjuntaa koskevan suunnitelman muutoksissa komission ehdotus lähtee siitä, että yrityksiltä vaaditaan toimenpiteiden kuvaaminen osana suunnitelmaa ja käytännössä toimet odotetaan toteutettavan, vaikka toimeenpanovelvoite poistettaisiin.
- Neuvoston yleisnäkemyks poistaisi yrityksen tavoitteiden ja toimenpiteiden kytköksen Pariisin ilmastopimuksen mukaiseen tavoitteeseen rajoittaa lämpötilannousu 1,5 asteeseen. Suunnitelma kuvaisi, miten yritysten liiketoimintamalli ja strategia **myötävaikuttavat** EU:n ilmastotavoitteen saavuttamiseen, mikä lieventää vaadittujen ilmastotoimien yhdenmukaisuutta tavoitteiden kanssa. Ympäristöministeriö korostaa ilmastotoimien kiireellisyyttä. Joka tapauksessa on tärkeää, että yritykset jatkavat määrätietoista työtään ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi kehittämällä liiketoimintaansa vähäpäästöisemmäksi ja vähemmän luonnonvarojen kuluttavaksi.
- Komissio ei ole laatinut arvioiteja, mitä vaikutuksia ilmastosuunnitelmien toimeenpanovelvoitteen poistolla voisi olla ympäristön tai talouden kannalta. Ympäristöministeriö tuo esiin tarpeen tarkastella yksinkertaistamisääntelyn kokonaisvaikutuksia. Siirtymää kestävään talouteen ja ilmastopimuksen tavoitteisiin ei saavuteta ilman yritysten toimia. Jos yritysten ilmasto- ja ympäristötoimet vähentyvät, eteneminen kohti kansainvälisiä tavoitteita ja unionin huoltovarmuustavoitteita hidastuu, jolloin kustannustaakka voi siirtyä enemmän julkiselle sektorille erilaisten tukiohjelmien kautta. Sääntelyn yksinkertaistamisesta yrityksille lyhyellä ajalla koituvat kustannussäästöt voivat siten kasvattaa julkisen talouden kustannuksia keskipitkällä ja pitkällä aikajänteellä.

Lisätietoja:

Eeva Alho, johtava asiantuntija

Ympäristöministeriö

puh. 0295250011